

VIKTIG INFORMATION OM HANTERING AV FARLIGA ÄMNINGEN

SPARA DENNA FOLDER
SAMHÄLLSINFORMATION MAJ 2010

Du som har fått denna folder, bor eller arbetar i närheten av anläggningar som innebär vissa risker för sin omgivning. Syftet med denna folder är att allmänheten skall få övergripande information om risker i sin omgivning. Anledningen till att du får denna information just nu är inte att verksamheten har blivit farligare, utan att lagstiftningen som berör dessa anläggningar har skärpts. Du är välkommen att kontakta respektive företag och räddningstjänsten om du har frågor. Mer detaljerad information finns på www.rsyd.se. Denna folder har utarbetats av AB Stadex i samarbete med Räddningstjänsten Syd våren 2010.

SEVESOLAGSTIFTNINGEN

Den 1 juli 1999 började Lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor att gälla. Denna lag kallas även Sevesolagen efter den italienska staden Seveso, där en större olycka inträffade 1976. Lagen grundar sig på ett EU-direktiv som har tillkommit som en följd av att ett antal större kemikalieolyckor har inträffat i Europa och världen. Med Sevesolagstiftningen avses lagen (SFS1999:381), förordningen (SFS 1999:382) och Räddningverkets föreskrift (SRVFS 1999:5). Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt Länsstyrelsen ansvarar för tillsynen av Sevesolagstiftningen.

VAD INNEBÄR SEVESOLAGSTIFTNINGEN?

Sevesolagen ställer krav på att anläggningar som hanterar större mängder farliga kemikalier skall ha en hög säkerhetsnivå. Verksamhetsutövaren är skyldig att vidta lämpliga åtgärder inom verksamhetens område för att hantera och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och är även skyldig att samverka med den kommunala räddningstjänsten. För att en

anläggning skall omfattas av Sevesolagen jämförs de mängder kemikalier som anläggningen hanterar med tydligt definierade gränsmängder som EU har beslutat om. Det finns två gränsvåer, den högre nivån ställer strängare krav än den lägre nivån. För att kunna visa anläggningens säkerhetsnivå för myndigheter och allmänhet är anläggningar som omfattas av den högre kravnivån skyldiga att ta fram en säkerhetsrapport som beskriver risker och säkerhetsarbetet mer detaljerat. I de kommuner som har anläggningar som omfattas av den högre kravnivån är kommunen skyldig att ta fram en plan för räddningsinsats samt se till att allmänheten blir informerad. I denna folder presenteras Stadex som omfattas av den högre kravnivån enligt Sevesolagstiftningen.

INFORMATION TILL ALLMÄNHETEN

En viktig del i säkerhetsarbetet är att de människor som bor och arbetar i närheten av anläggningarna blir informerade om vad som kan hända vid en olycka och hur de då skall agera.

AB STADEX

Adress: Kopparbergsgatan 31, 214 44 Malmö

För mer information kontakta: 040 - 32 47 00

Stadex har tillverkat stärkelseprodukter i Sofielunds industriområde sedan 1960. Företaget är miljöcertifierat enligt ISO 14001, kvalitetscertifierade enligt ISO 9001 och hygien-certifierade enligt amerikansk hygienstandard, AIB Prerequisite and Food Safety Program.

Företaget ingår i holländska koncernen Avebe som ägs av potatisodlare i ett ekonomiskt lantbrukskooperativ. Koncernens produkter har ett brett industriellt användningsområde medan Stadex enbart tillverkar produkter till livsmedelsindustrin.

AVEBE och Stadex AB har ett stort engagemang för säkerhet och miljö och arbetar långsiktigt med detta. Vid anläggningen i Malmö är antalet anställda ca 85 personer och produktionen drivs kontinuerligt, bemannad dygnet runt. För mer information se www.stadex.se

Vid Stadex anläggning på Kopparbergsgatan lagras och hanteras brandfarliga ämnen. Valet av kemikalier, tex propylenoxid och fosfortrioxiklorid styrs enligt gällande livsmedelslagstiftning. Kemikalierna hanteras i tankar och fat. Kemikalierna lossas och förvaras inlåsta i separata tankar och container, till dess att de pumpas till reaktionskärn där de reagerar med tillsatt stärkelse och vatten. Restprodukter förbrännes eller har omvandlats till nedbrytbar glykol.

HANTERADE ÄMNEN

I samband med en eventuell olycka är följande egenskaper viktiga:

- Propylenoxid är extremt brandfarligt samt är giftigt och irriterande på andningsvägar ögon och hud. Det kan vara skadligt på vattenmiljön, men har god nedbrytbarhet och förväntas inte orsaka några skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.
- Fosforoxitriklorid är frätande och mycket giftigt vid inandning. Vid kontakt med vatten omvandlas ämnet till saltsyra.

VAD KAN HÄNDA?

- Läckage av ämnet propylenoxid och eventuellt brand samt läckage av fosforoxitriklorid.
- Spridning av giftig brandrök eller ångor av kemikalier samt antändning av kemikalieångor.

RÄDDNINGSTJÄNSTENS ORGANISATION OCH RESURSER VID EN STÖRRE OLYCKA

Räddningstjänsten Syd når normalt samtliga Sevesoanläggningar i Malmö Stad inom 10 minuter.

Räddningstjänsten är skyldig att vara förberedd på att kunna hantera olyckor vid anläggningar som omfattas av Sevesolagstiftningen. Räddningstjänsten är förberedd för olika typer av olyckor, till exempel brand eller kemikalieutsläpp. Vid olycka samverkar räddningstjänsten med polis, sjukvård med flera. Vid långvariga insatser kan personal och resurser kallas in från andra räddningstjänster.

PLANER FÖR RÄDDNINGSSINSATS

Både verksamheten och Räddningstjänsten Syd är skyldiga att i förväg planera för hur en räddningsinsats ska gå till. Planen för räddningsinsats ska förnyas vart tredje år eller när det av ändrade förhållanden finns anledning att ändra planen. När planen upprättas samråder Räddningstjänsten Syd med berörd verksamhet. Allmänheten ska ha möjlighet att lämna synpunkter på planen.

Ytterligare information om Räddningstjänsten Syds organisation, resurser, rutiner, övningar och planer kan fås via växel 046-540 46 00.

ÖVNINGAR

Att planerna för räddningsinsats fungerar och är ändamålsenliga skall säkerställas genom övning. Övning genomförs med jämna mellanrum och fastslås årligen i särskild plan.

VIKTIGT MEDDELANDE

Om en fara hotar och människor snabbt måste varnas hör du Viktigt Meddelande-larmet.

VIKTIGT MEDDELANDE

Låter 7 sekunder, tyst i 14 sekunder och låter i 7 sekunder.

Gå inomhus -lyssna på radion

Detta upprepas under ca två minuter. Varningen kan gälla t ex utsläpp av giftig gas.

Då skall du

- Gå inomhus
- Lyssna på radion, främst Sveriges Radio P4
- Stäng dörrar, fönster och ventilationer

Gå inte ut förrän du hör signalen Faran över

FARAN ÖVER

Lång sammanhängande signal

FÖLJ INFORMATIONEN PÅ RADIO OCH TV

- När larmet går ska du genast sätta på radion, främst Sveriges Radio P4.
- Efter ett varningsmeddelande i radio och TV, kommer information från räddningsledaren.
- *Följ de råd och anvisningar som räddningsledaren ger.*
- På SVT-text sid 599 får du också information. Undvik att använda telefon och mobiltelefon.

FARAN ÖVER

- Signalen känns igen genom en lång sammanhängande signal.

BRANDRÖK UTOMHUS

- Brandrök kan ha starkt stickande lukt som kan ge sveda i ögon och näsa samt ge irritation i halsen och hosta. Röken följer vindriktningen. Titta efter flagga eller vimpel i närheten för att kontrollera vindriktningen.
- *Ta dig bort från röken genom att gå vinkelrätt från vinden.*
- Stanna inomhus tills du hör signalen Faran över - en lång sammanhängande signal.

Viktigt Meddelande larmet testas första måndagen i mars, juni, september och december klockan 15.00, följt av larmsignalen Faran över.

Du har säker hört larmet någon gång.

